

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/128/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120208805
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120208805.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobcu: P. E., A.. XX.XX.XXXX, W. X. XXXX/XX, XXX XX F., právne zastúpeného: JUDr. Matúš Motyka, advokát so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 600,- €, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 50,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 24.07.2020 domáha voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 334,62 €.

1.1 Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 18.06.2015 so žalovaným uzatvorila zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu na základe ktorej jej bola poskytnutá suma 1.350,- € (1.500,- € úver - 150,- € poplatok za poskytnutie úveru). Na získanie úveru jej pri podpise predmetnej spotrebiteľskej zmluvy boli zároveň predložené viaceré dokumenty vrátane rozhodcovskej zmluvy. Splátky úveru spočiatku aj riadne dodržiavala, pričom do dnešného dňa žalovanému zaplatila celkovo sumu 1.569,06 €.

1.2 Žalovaný sa žalobou doručenou Slovenskému arbitrážnemu súdu, zriadenému Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov dňa 17.09.2018 domáhal voči nej zaplataenia sumy 334,62 € s príslušenstvom. Rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc rozhodovať o žalobe práve z predmetnej rozhodcovskej zmluvy a následne vydal rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava zo dňa 19.03.2019 sp. zn. 278/09/18 vydaného rozhodcom JUDr. Róbertom Šimkom, ktorým ju zaviazal na zaplataenie uplatnenej pohľadávky.

1.3 Žalobou zo dňa 10.07.2019 sa preto v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 32Cr/1/2019 domáhal zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 26.02.2020 č.k. 32Cr/1/2019-91 bolo jej žalobe v celom rozsahu vyhovené a súd zrušil rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava zo dňa 19.03.2019 sp. zn. 278/09/18. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť 16.05.2020.

1.4 Citovaným súdnym rozhodnutím je preukázané, že žalovaný porušil jej právo tým, že s ňou uzatvoril rozhodcovskú zmluvu, ktorá je absolútne neplatným právnym úkonom. Vydaný rozhodcovský rozsudok je tak nulitným právnym aktom a priznané plnenie v tomto rozsudku je navyše v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Podmienkou pre naplnenie hypotézy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je právoplatné rozhodnutie súdu, v ktorom musí byť deklarované porušenie spotrebiteľského práva, čo rozsudok okresného súdu jasne deklaruje. Za primeranú výšku finančného zadosťučinenia preto považuje sumu vo výške 334,62 €, teda istinu bez príslušenstva priznanú rozhodcovským rozsudkom, ktorý bol súdom označený za paakt. V tejto súvislosti dodala, že príslušenstvo priznané rozhodcovským rozsudkom (zmluvná pokuta, zmluvný úrok z omeškania, úrok z omeškania, náklady spojené s uplatnením pohľadávky a trovy konania) by pri ich kvantifikovaní s určitosťou presiahli výšku priznanej istiny.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a navrhol ju v celom rozsahu zamietnuť.

2.2 Žalovaný vo svojom vyjadrení poprel splnenie predpokladov pre uplatnenie nároku na finančné zadosťučinenie, pretože rozsudkom č.k. 32Cr/1/2019 sa nekonštatuje žiadne porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa. Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku je zákonom upravený spôsob obrany voči rozhodcovskému rozsudku. Zo skutočnosti, že došlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku neznamená, že je automaticky dané právo na finančné zadosťučinenie. Právna úprava, na ktorú sa žalobkyňa odvoláva, nezná tak, že primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi patrí len na základe toho, že v konaní o ním podanej žalobe bol úspešný. Súčasne podaná žaloba neuvádza ani žiadny dôvod, pre ktorý žaloba smeruje voči žalovanému. Ak totiž žalobkyňa odvodzuje ním tvrdý nárok od rozhodnutia o zrušení rozhodcovského rozsudku, potom je nutné uviesť, že žalovaný rozhodcovský rozsudok nevydal. Dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku sú pritom vymedzené resp. viažu sa na samotné konanie pred rozhodcovským súdom.

2.3 Skutočnosť, že právna úprava v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nevyžaduje preukázanie ujmy neznamená, že ujma nemá vzniknúť. Právna úprava síce upustila od požiadavky na dokazovanie, avšak ide len o upustenie od preukazovania rozsahu ujmy ako takej. To ešte neznamená, že existencia ujmy ako predpoklad priznania jej vyrovnania v podobe zadosťučinenia nemá byť daná, pretože inak by zadosťučinenie potom nepredstavovalo ani žiadnu satisfakčnú funkciu. Žalobkyňa ani v názname netvrdí žiadne skutočnosti, ktoré by preukázali dôvodnosť ňou uplatňovanej požiadavky označenej ako zadosťučinenie, čiže satisfakciu za imateriálnu ujmu. Z podanej žaloby nevyplývajú ani žiadne skutkové okolnosti, ktoré by uplatňovaný nárok odôvodnili sumu tvrdeného nároku. Žalobkyňa uvádza v podanej žalobe len tvrdenie, že sumu 334,62 € považuje za primeranú, pretože je to istina priznaná rozhodcovským súdom. Takéto vymedzenie odporuje finančnému zadosťučineniu ako satisfakcii v zmysle hore uvedeného. Primeranosť je vlastnosť, ktorá vyžaduje adekvátnosť ku konkrétnym okolnostiam, v súvislosti s ktorými sa satisfakcia má poskytnúť. Žalobca v podanej žalobe neuvádza, v čom by prvok primeranosti mal byť splnený.

3. Súd vykonal dokazovanie listinami (rozhodcovský rozsudok, sp. zn. 278/18, rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 32Cr/1/2019-91, zmluva o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva), ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

3.1 Slovenský arbitrážny súd zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, rozhodcovským rozsudkom zo dňa 19.03.2019 sp. zn. 278/09/18 vydaným rozhodcom, JUDr. Róbertom Šimkom, zaviazal v tomto konaní žalobkyňu na zaplatenie žalovanému sumy vo výške 334,62 € spolu s: zmluvná pokuta vo výške 0,04 % denne a úrok z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 334,62 € od 11.4.2016 do zaplatenia, tak že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1.500,- € a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1.500,- €, len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 334,62 € do zaplatenia a náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 42,17 € a trovy konania.

3.2 Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 26.02.2020, č.k. 32Cr/1/2019-91, rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, stály rozhodcovský súd, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava zo dňa 19.03.2019 sp. zn. 278/09/18.

3.3 Krajský súd v Prešove ako odvolací súd rozsudkom zo dňa 11.12.2018, č.k. 3Co/141/2018-155, potvrdil prvoinštančný rozsudok vo výroku o určenie neplatnosti dohody o poskytovaní služieb.

4. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.06.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

5. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zák. č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

6. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch, zákona o finančných službách na diaľku a pod.. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje. Účelom poskytnutia zadostučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadostučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadostučinení obsiahnutý. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadostučinenie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla. Teda už samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.. Výška priznaného finančného zadostučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Uvedené neznamena svojvôľu pri rozhodovaní súdu o výške priznaného finančného zadostučinenia, ale pri tomto súd zohľadňuje viaceré kritéria tak, ako je uvedené vyššie (intenzitu a časové obdobie trvania závadného konania dodávateľa, satisfakčnú a sankčnú funkciu zadostučinenia a pod.).

7. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 32Cr/1/2019, si žalobkyňa úspešne uplatnila svoje právo ako spotrebiteľka, keď sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu absolútnej neplatnosti samotnej rozhodcovskej zmluvy, nezohľadnenia povinných náležitostí zmluvy o úvere a nepreskúmania existencie neprijateľných zmluvných podmienok, pričom súd jeho návrhu vyhovel. Rozhodcovské rozhodnutie bolo vydané v rozpore so všeobecnými predpismi na ochranu práv spotrebiteľa, ako vyplynulo z konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 32Cr/1/2019.

8. Žalobkyni vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného, ktorý podal návrh na rozhodcovský súd, bolo spôsobilé privodiť jej ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalobkyňa znášala stav právnej neistoty, nakoľko proti žalobkyni bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorým bola zaviazaná zaplatiť žalovanému sumu 334,62 €, zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % denne a ďalšie príslušenstvo. Žalobkyňa musela mať obavy o výšku dlhu a jeho neustále narastanie, keď si žalovaný voči nej uplatňoval nároky, na ktoré nemal nárok. Žalobkyňa tak bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu zo strany žalovaného aj tým, že sama musela na dosiahnutie stavu relatívnej právnej istoty iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv (konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 32Cr/1/2019). Súdne konanie, ktoré bolo v danej situácii jedinou možnosťou žalobkyne je samo o sebe stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Námietka žalovaného, že on rozhodcovský rozsudok nevydal, nie je dôvodná, keďže to bol práve on, ktorý pripravil predformulovanú spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, v ktorej označil rozhodcovský súd oprávnený rozhodnúť spor medzi účastníkmi zmluvy, na ktorý neskôr podal aj žalobu.

9. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný a za primerané finančné zadosťučinenie súd považoval sumu 50,- €, na ktorej zaplataenie žalovaného zaviazal a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a zároveň je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Súd tiež prihliadol na skutočnosť, že žalovaná uhradila vyššiu sumu než aká jej bola poskytnutá zo strany veriteľa.

10. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.